

Odkud jsem přišel a kam jdu?

1. čtení: Jan 3,16-21 Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. Kdo v něho věří, není souzen. Kdo nevěří, je již odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Soud pak je v tom, že světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo, protože jejich skutky byly zlé. Neboť každý, kdo dělá něco špatného, nenávidí světlo a nepřichází k světlu, aby jeho skutky nevyšly najevo. Kdo však činí pravdu, přichází ke světlu, aby se ukázalo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu."

Kázání: Jan 8,12-14 Ježíš jim odpověděl: "I když vydávám svědectví sám o sobě, moje svědectví je pravé, neboť vím, odkud jsem přišel a kam jdu. Vy nevíte, odkud přicházím a kam jdu."

Bratři a sestry,

máte rádi filosofii? Asi moc ne, že ne? Takovéto hloubání a přemýšlení a vymýšlení slov, psaní knih, ta spousta divných jmen někdy dost divných lidí, kteří se snažili alespoň nějak popsat...co vlastně? No prostě filosofie. I v Bibli máme napsáno, že "Spisování mnoha knih nebere konce a mnohé hloubání unaví tělo." Bůh nás chraň. No ale ta dnešní Ježíšova slova znějí filosoficky. "Vím, odkud jsem přišel a kam jdu." Vždyť to zní jako odpověď na tu možná nejzákladnější filosofickou otázku: Odkud přicházíme, kdo jsme a kam jdeme? Jeden moudrý člověk řekl věc, která se mi moc líbí. Že Boží slovo je jako voda. Že je tak akorát hluboká, aby se v ní ani dítě neutopilo, ale mohlo se tam cákat a rochnit a hrát si. A zároveň tak hluboká, že ať se snažíš celý život, nikdy nedosáhneš až na dno. Myslím, že tak nějak je to i v tom dnešním Ježíšově proslavu.

Začneme tedy tam, kde je voda nízká. Včera jsem byl s dětmi na výletě. Byli jsme v Malenicích u Volyně. Je to tam pěkně ale hlavně je tam jeskyně. Taková ta, ve které se musíte plazit a nemáte moc místa a pořád se boucháte do hlavy. Jen místy dolezete do nějakého většího prostoru, kde se dá i stoupnout. Samozřejmě jsme byli připraveni a vzali jsme si baterky. A v jednom místě, už dost dál od vchodu, po té, co jsme se plazili v blátě a já si dostatečně otloukl hlavu, mě napadlo, co bych teď dělal bez světla? A tak jsme to zkusili. Všichni jsme zhasli baterky. Víte, co bych tam dělal bez světla? Ještě furt bych tam byl. Protože ven bych se prostě bez světla nedostal. Neznal jsem to tam, bylo to tam nebezpečné a všelijak zakroucené a složité. A nestačilo čekat, jako by to stačilo, kdyby se člověk ztratil v noci venku. To stačí počkat na východ slunce. Ale v jeskyni žádné slunce nevychází. A přesně v tomhle významu vnímám to Ježíšovo: Já jsem světlo světa. Žijete na světě, který je jako ta jeskyně. Je nebezpečný, neznámý, složitý, v tom světě nenajdete světlo a tedy bezpečnou cestu. Rozhodně ne cestu ven. Ježíš, jeho slova i celý jeho život jako to světlo, ve kterém je vidět, dá se bezpečně a dobře pohybovat, dá se najít cesta.

Pojďme ale hlouběji. Světlo není jenom příjemné. Světlo taky může bolet do očí a oslňovat. Ve světle je taky vidět spousta věcí, které nejsou krásné. Ani na nás samotných. A v Bibli se taky píše, že to pravé světlo přišlo mezi lidi, ale lidi si víc zamilovali tmu. Jako švábi, na které posvítíte baterkou a oni se rozutečou někam pryč do tmy, do stínu, do úkrytu. Život ve světle není jednoduchý. Může být dost nepříjemný a může i dost bolet. Když ve světle uvidím, že ta moje tvář není zas tak hezoučká, jak jsem si myslel. Ani ta postava není nic moc. A že to asi neschovám ani krémem ani volným oblečením. A co tvář a postava? Co já sám, moje bytost. Najednou vidím, kdo jsem, odkud přicházím a kam jdu. Z temnoty, než jsem poprvé otevřel oči, do temnoty, až je naposledy zavřu. To není příjemné zjištění.

Ale pojďme ještě dál. Moudří té doby Ježíšovi vyčítají, že sice o sobě mluví moc hezky, tuze vznešeně, jak je světlo a chléb života a dobrý pastýř, ale že je to jenom hezké mluvení o sobě samém. Tak, jako to dokáže každý druhý. Co na tom, že si tady Ježíš dělá krásnou kampaň. To dělá taky každý ničema, který jenom chce, abychom si ho zvolili. A tak o sobě řekne spoustu hezkých věcí. Víte, co na to řekne Ježíš, Boží syn? Nepředvede zázrak, aby jim dokázal, že to nejsou jenom řeči. Aby jim vytrél zrak. Řekne: "Já vím, odkud jsem přišel a kam jdu." A my, co ten příběh máme před sebou, můžeme to číst. To odkud a kam. Ze špinavých jeslí kdesi v Betlémě na špinavý kříž kdesi u Jeruzaléma. Ale taky ze slávy Boha Otce zase zpět do jeho slávy. A to nestojí proti sobě. To spolu souvisí, to k sobě patří. V tom Božím světle můžeme vidět i narození ve špině mezi zvířatama jako Boží slávu. O tom jsou přece Vánoce. A taky můžeme vidět Boží slávu v tom, že dobrý, spravedlivý, milující a poctivý člověk, který skončí zmlácený a přibitý na kříž, je prostě ten Boží způsob slávy na tomto světě. Pravda a láska se na tomto světě projevuje tak, že často začíná a skoro vždycky končí špinavá a poplivaná námi, kteří se v jejím světle necítíme moc doma. Takhle nám o tom svědčí Sokrates, filosof, ale taky Jan Hus, Gándhí, Martin Luther King nebo Milada Horáková.

Ježíš sám a jeho životní příběh, jako ten, který je světlo, který ví, odkud a kam jde. Jako světlo i pro nás, i na tu naši cestu, která už nemusí být jenom ze tmy zpět do tmy. Ale může vést do slávy. Do toho opravdového světla až tady na světě naposledy zavřeme oči. To je naše víra a naděje. Tuhle víru a naději jsme dostali. Nevymysleli jsme to ani si to

nezasloužili. Nejsme o moc, možná o nic lepší, než ostatní. Nemáme se čím chlubit. Ale zároveň se nemáme za co stydět. Ano, věříme v Ježíše Krista, v toho dobrého člověka i Božího syna. Je nám světlem i nadějí. Za to není třeba se stydět.

Jen ještě poslední otázka. Opravdu? Opravdu je nám nadějí ale i světlem? Tím světlem pravdy o nás samotných? Opravdu jsme se pro něj rozhodli? Určitě ano. Někdo to dal najevo křtem, někdo konfirmací, někdo obrácením. Ale opravdu je to tak dneska? Je mi Ježíš, to co říkal, to jak žil, to, kým je, je mi opravdu světlem? Tím kdo mi ukazuje, kdo jsem, odkud a kam jdu? Opravdu ho chci následovat? Nebo je to jenom pojistka, co kdyby ti ostatní neměli pravdu? Pojistka, na kterou stačí zadat trvalý příkaz v podobě chození do kostela a modlitby jednou týdně? A jinak je vlastně všechno úplně stejné? A tím skutečným světlem je mi vlastně to samé, co každému člověku? Ne nic špatného, třeba rodina, práce, měsíční výplata a klid? To není špatné. Jen to není to nejlepší, jen to není to opravdové světlo. To, že se k němu hlásíme, že jsme ho přijali a věříme v něj, to je taky úkol. Úkol následování. A pro to nestačí jednou týdně zajít do byt' sebelepšího kostela a pomodlit se. Pro to nestačí si jednou provždy zodpovědět tu otázku a do smrti pokoj. Ta otázka tady bude stále a bude na nás vyskakovat v každou těžší chvíli. Kdo jsme? Odkud přicházíme a kam jdeme? Je to pravda? Opravdu tomu věřím? V každou důležitou chvíli svého života musím znovu a znovu hledat odpověď a znovu a znovu se na ni spolehnout. Tedy pokud to má být opravdu víra v opravdové světlo. Ne jenom bludičky.

Amen